

На основу члана 255. Царинског закона („Службени гласник Републике Србије“, бр.73/03, 61/05, 85/05 – др. закон и 62/06 – др. закон), а у циљу једнообразне примене прописа из надлежности Управе царина, директор Управе царина доноси објашњење за

ЦАРИНСКИ ПОСТУПАК КОД ПРИВРЕМЕНОГ ИЗВОЗА, ПРИВРЕМЕНОГ УВОЗА И ТРАНЗИТА РОБЕ НА ОСНОВУ КАРНЕТА АТА

Основне одредбе

Правни основ

Поступак привременог извоза/увоза и транзита на основу карнета АТА прописан је:

- одредбама чланова 118. и 125. Царинског закона Републике Србије ("Службени гласник РС", број 18/10 и 111/12), (у даљем тексту: Закон),
- одредбама чланова 346. до 350. и 352. до 354. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом ("Службени гласник РС", број 93/10 и 63/13), (у даљем тексту: Уредба) и
- Конвенцијом о привременом увозу - *Истанбул, 26. јуна 1990. године* ("Службени гласник РС – Међународни уговори", број 1/10), (у даљем тексту: Конвенција).

Предмет

Овим Објашњењем ближе се прописује поступање царинских органа у спровођењу царинског поступка привременог увоза, привременог извоза и транзита на основу карнета АТА, начин и рокови за раздуживање тих поступака, поступање у случају нераздуживања карнета АТА и настанка царинског дуга и друга питања у вези поступка по карнету АТА.

Појмови и њихово значење

Наведени појмови коришћени у овом Објашњењу, у смислу Конвенције и овог Објашњења, имају следеће значење:

(а) "**привремени увоз**" је: царински поступак на основу ког се одређена роба може унети у царинско подручје, уз условно ослобођење од плаћања увозних дажбина и пореза и без увозних забрана или ограничења економског карактера; таква роба мора бити увезена за одређену сврху и намењена за поновни извоз у одређеном року, непромењена, осим уобичајеног умањења вредности насталог њеном употребом;

(б) "**увозне дажбине и порези**" су: увозне царине и све друге дажбине, порези, надокнаде или други трошкови који се наплаћују за или у вези са увозом робе, али не обухвата надокнаде и трошкове чији је износ ограничен на износ приближних трошкова за пружене услуге;

(ц) "**обезбеђење**" је: оно које осигурава да ће се обавезе према царини у потпуности испунити. Обезбеђење је "опште" кад осигурава да ће се обавезе које произилазе из неколико операција у потпуности извршити;

(д) "исправе за привремени увоз" су: међународни царински документ који је прихваћен као царинска декларација помоћу ког може да се идентификује роба и у којем је садржана међународно важећа гаранција којом се покрива износ увозних дажбина и пореза;

(ф) "лице" је: и физичко и правно лице, осим уколико из контекста не произилази другачије.

Издавање и рок важења карнета АТА

Издавање, носилац карнета АТА и заступник

Карнет АТА издаје удружење издвалац у уговорној страни Конвенције, које је посредно или непосредно повезано са међународним АТА гарантним ланцем. У Републици Србији карнет АТА издаје и оверава Привредна комора Србије.

Карнет АТА и роба обухваћена карнетом, морају се, ради контроле и спровођења царинског поступка, показати царинској испостави на граничном прелазу, односно поступајућој царинском испостави при спровођењу сваког царинског поступка по карнету АТА. Носилац карнета АТА треба да исправно попуни све талоне, потпише и овери у поступајућој царинарници.

Носилац карнета АТА издатог у Републици Србији може бити само лице које има пребивалиште у Републици Србији или је регистровано у Републици Србији. Заступник носиоца карнета АТА је лице које путује с карнетом АТА, које може бити превозник или неко друго лице које носилац карнета АТА опуномоћи. Подаци о заступнику уписују се у рубрику В. (ЗАСТУПНИК) на првој страни предње корице карнета АТА, као и у купонима приликом подношења карнета царинском органу, зависно од лица које предочи робу и карнет АТА.

Рок важења карнета АТА

Рок важења карнета АТА, у складу са чланом 5. став 1. Прилог А Конвенције, не може бити дужи од годину дана од датума његовог издавања.

Удружење издвалац, приликом издавања карнета АТА, одређује рок важења карнета АТА, те у рубрику G.c) на првој страни предње корице карнета АТА и на свим купонима у карнету уписује крајњи датум важења карнета АТА. Карнет АТА чије је рок важења дужи од годину дана не може се прихватити као царински документ.

Образац карнета АТА и попуњавање

Образац карнета АТА

1. Образац карнета АТА прописан је Додатком I Прилог А Конвенције. Образац карнета АТА се штампа на енглеском или француском језику, а може бити штампан и на језику земље поласка (привременог извоза).
2. Карнет АТА састоји се од зелених корица (предња и задња корица) и листова (купона и талона), потребних за превоз робе на основу карнета.
3. Број карнета АТА наведен је у рубрици G.a) на првој страни његове предње корице, који број се, у истој рубрици, налази и на свим купонима и талонима, затим

на задњој корици и на свим додатним листовима робне листе (уколико постоје). Број карнета АТА састоји се од два латинична слова (ISO ознака земље издаваоца) и шест бројева.

4. На унутрашњој страни задње корице карнета АТА одштампан је попис чланица гарантног удружења (W.C.F. IBCC/АТА Међународни гарантни ланац) у којима се односни карнет АТА може користити. Доњи део те стране намењен је за употребу од стране удружења издаваоца (уписује коме носилац карнета АТА мора вратити карнет након употребе).
5. На спољашњој страни задње корице карнета АТА (задња страна корица карнета) одштампано је Упутство за употребу карнета АТА, прописано Прилогом А Конвенције.
6. На полеђини (унутрашњој страни) предње корице карнета АТА налази се главни попис робе (у даљем тексту: главна робна листа), у коју се уносе подаци о роби.
7. У недостатку простора за упис података о роби у робној листи, може се употребити додатни лист робне листе. Додатни листови робне листе (уколико постоје), у истој боји, прилажу се уз главну робну листу и уз робну листу која се налази на полеђини свих купона (жутих, белих и плавих). Из главне робне листе и робне листе са полеђине купона мора се видети број додатних листова и закључни редни број целокупног пописа робе. Укупан број додатних листова главне робне листе, уколико постоје, удружење издавалац, при издавању карнета АТА, уписује у другом делу рубрике G.a) ("Број додатних листова") на првој страни предње корице карнета АТА.
8. Сваки додатни лист робне листе треба појединачно означити одговарајућим редним бројем, који број се уписује у горњем левом углу додатног листа ("Додатни лист робне листе H- _____"). Нпр., ако у карнету има три додатна листа робне листе, у први додатни лист уписује се број 1/3, у други додатни лист број 2/3, а у трећи додатни лист број 3/3. Додатни лист робне листе може бити и на посебном листу (са истим рубрикама као на обрасцу додатног листа робне листе из карнета АТА), који такође треба бити означен одговарајућим редним бројем и оверен од удружења издаваоца, те припојен карнету АТА (уз главну робну листу и уз полеђину свих купона).
9. Ради закључења робне листе, потребно је на крају, бројкама и словима, уписати збир рубрике 3 и 5. Ако се робна листа састоји од више страна (додатни листови), број додатних листова и закључни редни број укупног пописа робе треба, бројкама и словима, уписати на крају прве стране робне листе у рубрику "укупно или пренето" (нпр. "1 (један)/50" или "2(два)/70", зависно од броја додатних листова и укупно уписаних редних бројева робе), те уписати и укупан збир рубрике 3 и 5 за сву робу наведену на првој страни. На следећој (другој) страни, на самом почетку где стоји текст "укупно пренето", у рубрику 3 и 5 уписује се (пренеси) укупан збир тих рубрика са прве стране, даље се наводе подаци о роби настављајући са следећим редним бројем робе који долази после последњег редног броја робе са прве стране (нпр. ако је на првој страни било 20 редних бројева робе, на другој страни се почиње са редним бројем "21" и тако редом на остале стране робне листе, уколико их има), а на крају те друге стране где стоји текст "укупно или пренето", у рубрику 3 и 5 унети укупан збир тих рубрика за сву робу уписану на првој и другој страни, који збир се уписује (пренеси) на трећу страну (на почетку, као и на другој

страни), и тако се поступа и у погледу следећих страна робне листе, уколико их има (дакле, на следећу страну робне листе увек се преноси збир рубрике 3 и 5 за сву робу уписану на претходним странама). На крају задње стране робне листе, у рубрици где стоји текст "укупно или пренето" прецрта се реч "или пренето" и уписује закључни редни број целокупног пописа робе (задњи редни број робе наведен на последњој страни), а у рубрику 3 и 5 уписује се укупан збир тих рубрика за сву робу наведену у робној листи.

10. Листови (купони и талони) карнета АТА, у зависности од намене, односно царинског поступка за који се карнет АТА подноси, су следеће боје:

а) у жутој боји су:

- 1) купон за привремени извоз (извозни купон - exportation voucher),
- 2) купон за поновни увоз (re-importation voucher),
- 3) талон (counterfoil) за привремени извоз и
- 4) талон за поновни увоз,

б) у белој боји су:

- 1) купон за привремени увоз (увозни купон - importation voucher),
- 2) купон за поновни извоз (re-exportation voucher) и
- 3) талон за привремени увоз и
- 4) талон за поновни извоз,

ц) у плавој боји су:

- 1) купон за транзит – (transit voucher) и
- 2) талон за транзит.

11. Купони су одвојени од талона и налазе се на посебним листовима (нпр. један купон за извоз одштампан је на једној страни жутог листа, а на полеђини истог листа налази се робна листа уз коју се прилажу и додатни листови (уколико постоје), која листа одговара главној робној листи, тако и бели и плави купони). Купон се дели на три дела: у првом делу понављају се подаци са прве стране предње корице карнета АТА (рубрика А. до С. и рубрика G.), други део садржи рубрике D. E. и F. (Декларација (изјава) носиоца карнета АТА, којом пријављује робу за односни царински поступак), а трећи део (осенчена рубрика H.) намењен је за службену употребу царинског органа. Попуњавање и оверавање поља рубрике H. значи прихватање декларације дате у рубрици F. односног купона и пуштање робе у захтевани царински поступак.
12. Талони су одштампани на обе стране њима припадајућег листа и то по два сета на свакој страни листа, (по два сета талона за извоз/поновни увоз на обе стране жутог листа, по два сета талона за увоз/поновни извоз на обе стране белог листа и по два сета талона за транзит на обе стране плавог листа). Талоне из карнета АТА не смеју одвајати ни царински орган, ни корисник карнета, они трајно остају у карнету. Сви искоришћени талони чувају се у оквиру предње и задње зелене корице карнета АТА до истека важења карнета АТА, а потом се, у комплекту са зеленим корицама карнета, враћају удружењу издаваоцу које је издало односни карнет АТА.
13. Купон и њему припадајући талон (1 сет) за исти поступак (привремени увоз, поновни извоз, транзит, привремени извоз, поновни увоз), ради идентификовања, морају бити нумерисани истим одговарајућим редним бројем, који број се уписује

у рубрику G. купона и у рубрику у левом доњем углу талона (где стоји текст "Талон бр. N°"), а нумерација сета (купон и талон) за исти поступак почиње са редним бројем "1". Ако нпр. у карнету АТА има 2 сета за привремени увоз (2 увозна талона и 2 увозна купона) и 3 сета за поновни извоз (3 талона и 3 купона за поновни извоз), у том случају, први празни сет за привремени увоз (увозни талон и купон) нумерише се бројем "1", други празни сет за привремени увоз нумерише се бројем "2", даље, први празни сет за поновни извоз (талон и купон за поновни извоз) нумерише се бројем "1", други празни сет за поновни извоз бројем "2", а трећи празни сет за поновни извоз нумерише се бројем "3". Тако се нумеришу и сетови за привремени извоз (извозни талон и купон), за поновни увоз (талон и купон за поновни увоз) и за транзит, с тим да један талон за транзит и два купона за транзит (улазни и излазни) чине сет за један поступак транзита (за почетак и раздуживање тог поступка) и нумеришу се истим одговарајућим редним бројем.

14. Ако сетови купона и талона у карнету АТА нису нумерисани, исте обавезно нумерише поступајући царински службеник. Пре нумерације сета купона и талона за одговарајући царински поступак, поступајући царински службеник увек мора проверити колико у карнету АТА има до тада искоришћених (оверених од царинског органа) талона за исти поступак за који му је роба пријављена по карнету АТА, те следећи талон и купон који се користи за тај поступак нумерише следећим одговарајућим редним бројем (нпр. ако је роба пријављена за привремени увоз и у карнету АТА има већ искоришћена 2 талона за привремени увоз, следећи увозни талон и купон који се користи за тај поступак нумерише редним бројем "3").
15. Нумерација (редни број) купона и талона мора бити тачна, јер је на основу истог карнета АТА, у року његовог важења, робу могуће привремено увозити више пута у једну или у више земаља и стога се и код раздуживања мора знати који се од тих привремених увоза раздужује. Купон и талон (попуњен и оверен од царинског органа) су царинска декларација за царински поступак који је по истима спроведен, ради чега је обавезна њихова нумерација (то је њихов број), која има исту важност коју има и број код редовне царинске декларације.

Попуњавање карнета АТА

Карнет АТА треба попунити читко и неизбрисиво. Карнет АТА попуњава се на службеном језику земље у којој се издаје (земља поласка), а препоручује се и превод на енглески или језик земље привременог увоза, обзиром да царински органи земље привременог увоза имају право да затраже превод (на рачун носиоца карнета АТА). Превод, само ако је неопходан, обично се ограничава на робну листу и њен трговачки опис.

Сходно пропису ISO 8601, датуми у карнету АТА морају бити наведени следећим редом: година/месец/дан (нпр. 2013/02/18). Свака бројчана ознака у карнету АТА мора бити означена арапским бројевима. Датум и место на листовима карнета АТА уписују се приликом преласка сваке поједине границе, односно приликом спровођења одговарајућег царинског поступка по карнету АТА.

Карнет АТА садржи осенчене и неосенчене рубрике. Осенчене рубрике попуњава царински орган. Неосенчене рубрике попуњава удружење издавалац карнета и носилац карнета АТА, односно његов заступник, и то:

носилац карнета АТА попуњава:

- на првој страни предње корице карнета АТА: рубрику А., В., С., а потписом у рубрици Ј. носилац карнета АТА потврђује пријем карнета, као и све податке унете на корице и у купоне, као и у робну листу и додатни лист робне листе (уколико постоји),
- главну робну листу и додатни лист робне листе (уколико постоји) и то: рубрику 1, 2, 3, 4, 5, 6 и укупан збир (бројкама и словима) рубрике 3 и 5,
- на купонима: рубрику А., В., С., Д., Е. и Ф., као и робну листу на полеђини купона исто као под алинејом 2) ове тачке (укључујући и додатни лист робне листе, уколико постоји),

удружење издавалац карнета АТА попуњава:

- рубрику G.a), G.b) и G.c) на првој страни предње корице карнета АТА и у сваком купону у карнету АТА. Издавање карнета АТА потврђује уписивањем датума издавања, потписом и печатом у рубрици I. на првој страни предње корице карнета АТА,
- код попуњавања карнета АТА, што укључује и попуњавање робних листа и њиховог додатног листа (уколико постоји), морају се узети у обзир одредбе Упутства за употребу карнета АТА, одштампаног на задњој страни корица карнета АТА.

Подаци из рубрике А. до С. сваког купона морају одговарати подацима унетим у рубрику А. до С. на првој страни предње корице карнета АТА. Рубрике G.a) G.b) и G.c) на сваком купону морају одговарати подацима унетим у рубрику G.a) G.b) и G.c) на првој страни предње корице карнета АТА.

Неосенчена рубрика А. до Е., рубрика G., I. и J. карнета АТА попуњава се на следећи начин:

Рубрика	Назив рубрике	Подаци који се уписују
А.	НОСИЛАЦ И АДРЕСА	Уписује се назив (презиме и име, када је носилац карнета АТА физичко лице) и адреса носиоца карнета АТА.
В.	ЗАСТУПНИК	Уписује се презиме и име и адреса заступника носиоца карнета АТА. Ако носилац карнета АТА нема заступника, тј. ако носилац карнета АТА путује с карнетом, ова рубрика се не попуњава. Попуњава се код подношења царинским органима, зависно од лица које предочи робу и карнет АТА. Ако је у овој рубрици уписано: "LETTER OF AUTHORITY" (ПУНОМОЋЈЕ), лице које пријављује робу по карнету АТА поступајућој царинској испостави показује пуномоћје.
С.	ПРЕДВИЂЕНА НАМЕНА РОБЕ	Уписује се намена (сврха) за коју ће роба наведена у карнету АТА бити коришћена (нпр. сајам, изложба, узорак, кинематографска опрема, опрема за тестирање, музички инструменти, презентација или друго), затим коме и у које место се роба упућује и, ако је могуће, податке о контакт особи (презиме и име, број телефона, e-mail).

D.	ТРАНСПОРТНО СРЕДСТВО	Уписује се регистарска ознака возила којим се превози роба наведена у карнету АТА. Поред регистарске ознаке вучног возила, уписује се и регистарска ознака приколице или полуприколице. Уколико се приколица или полуприколица, према прописима матичне државе, не региструје, уместо регистарског броја уписује се идентификациони (фабрички) број или број шасије.
E.	ПОДАЦИ О АМАБАЛАЖИ	Уписује се укупан број, врста и ознаке амбалаже, ако постоје (нпр. 3 колета). Ако се користи контејнер, уписује се његова идентификацијска ознака.
G.a)	КАРНЕТ бр.	На првој страни предње корице карнета АТА, у рубрику G.a), у првом делу уписује се број односног карнета АТА, а у другом делу те рубрике ("Број додатних листова") уписује се укупан број додатних листова главне робне листе, уколико постоје. У рубрику G.a) у купону уписује се број карнета АТА.
G.b)	ИЗДАТ ОД	Уписује се назив и адреса удружења издаваоца које је издало карнет АТА
G.c)	ВАЖИ ДО	Уписује се крајњи датум (задњи дан) важења карнета АТА.
I.	Потпис овлашћеног службеника и печат удружења издаваоца	Потпис овлашћеног службеника удружења издаваоца које је издало карнет АТА, место и датум издавања и овера.
J.		Потпис носиоца карнета АТА.

Подаци о роби уносе се у главну робну листу и у робну листу на полеђини купона, при чему се за сваку робу (ставку) морају навести тражени подаци и то: редни број, трговачки опис робе и обележја и бројеви (уколико постоје), број комада, тежина или количина, вредност и земља порекла. У недостатку простора за упис података о роби у робној листи, може се употребити додатни лист робне листе, у ком случају се из главне робне листе и робне листе на полеђини купона обавезно мора видети број додатних листова и закључни редни број целокупног пописа робе. Попис робе треба бити што потпунији (тако да је увек могуће проверити њену истоветност при поновном извозу, односно увозу, уз навођење, зависно од робе, ознаке, серијског броја, марке, фотографије или друге идентификационе мере, ако постоји), те наведена и ознака валуте у земљи издавања карнета АТА (уколико није исказана у валути РС). Број или количина робе мора бити разумна, узимајући у обзир сврху привременог извоза, односно привременог увоза, а вредност робе обухваћене карнетом АТА мора да буде права (тачна) комерцијална вредност у земљи издавања карнета АТА. Свако даље помињање робне листе у овом упутству обухвата и додатни лист робне листе, уколико постоји.

При попуњавању карнета АТА, посебно је значајно попуњавање рубрике F. декларација о привременом извозу - а) на предњој страни односног купона (у коју рубрику се уносе подаци само о роби из главне робне листе која се ставља у односни царински поступак по карнету АТА), због чињенице да сва роба која је наведена у главној робној

листи и робној листи на полеђини купона и додатном листу робне листе (уколико постоји), не мора нужно бити у пошиљци која се ставља у односни царински поступак. Тачним навођењем редног броја оних роба које се заиста стављају у царински поступак осигурава се и правилно одвијање тог поступка по карнету АТА, укључујући и његово раздуживање.

Истим карнетом АТА може се путовати са истим или смањеним пописом робе (смањеним бројем ставки) него што је уписано у главној робној листи, док се карнет АТА не може прихватити за робу која није наведена у главној робној листи. Код сваког путовања, уколико се путује са смањеним пописом робе него што је уписано у главној робној листи, може се у робној листи на полеђини купона уписати само она роба која се у том путовању износи и то под истим редним бројем под којим је та роба наведена у главној робној листи.

За свако следеће путовање по истом карнету АТА, са истим или смањеним пописом робе која је наведена у главној робној листи, користе се нови додатни листови (купони и талони), на којима од стране удружења издаваоца мора и то на додатним купонима бити попуњена рубрика G.a), G.b) и G.c), а на додатним талонима уписан број односног карнета АТА.

Осенчене рубрике карнета АТА (укључујући и уношење одговарајућих напомена у карнет АТА) попуњава царинарница која спроводи одговарајући царински поступак по том карнету (приликом поласка, односно привременог извоза, транзита, привременог увоза, поновног извоза или поновног увоза), на начин како је то прописано, зависно који царински поступак се у односном случају спроводи по карнету АТА.

Све купоне и талоне, поступајући царински службеник мора читко, уредно и правилно попуњити и оверити. У овери купона и талона, те рубрике Н. на првој страни предње корице карнета АТА (само при привременом извозу робе по карнету АТА) уноси се шифра и потпис поступајућег царинског службеника и отисак службеног печата царинарнице у којој се поступак спроводи.

По спроведеном царинском поступку, поступајући царински службеник одваја купон из карнета АТА (цели лист купона пажљиво одвоји из карнета) и задржава га као царинску пријаву за припадајући поступак. Попуњен и оверен талон увек остаје у карнету АТА, а карнет се, након спроведеног поступка, враћа његовом носиоцу.

Употреба и поступање по карнету АТА

Случајеви употребе карнета АТА и изузећа

Привремени увоз уз потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина по карнету АТА, у складу са појединачним прилозима Конвенције, може се одобрити за следећу робу:

- робу намењену излагању или употреби на изложбама, сајмовима, састанцима или сличним приредбама (Прилог Б.1),
- професионалну опрему (Прилог Б.2),
- контејнере, палете, амбалажу, узорке и другу робу увезену у вези са неком комерцијалном операцијом (Прилог Б.3),
- робу у вези са производним операцијама (Прилог Б.4),
- робу за потребе образовања, науке и културе (Прилог Б.5),

- личне предмете путника и предмете увезене у спортске сврхе (Прилог Б.6),
- материјале туристичке промоције (Прилог Б.7),
- робу увезену у пограничном промету (Прилог Б.8),
- робу увезену у хуманитарне сврхе (Прилог Б.9),
- резервне делове и опрему увезену ради поправке превозних средстава којима је већ одобрен привремени увоз (Прилог Ц),
- прилог који се односи на животиње (Прилог Д).

Прилози Конвенције наведени у претходном ставу овог члана садрже дефиниције главних царинских термина коришћених у односном прилогу, затим која роба, у којем року (рок поновног извоза) и под којим условима може бити привремено увезена уз потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина према односном прилогу.

Карнет АТА може се користити за превоз робе између више земаља уговорница пре повратка у земљу поласка (привременог извоза). Исти карнет АТА, у року његовог важења, може се користити више пута, зависно од броја земаља кроз које роба пролази у транзиту или у које се привремено увози или привремено извози (услов је да се путује са истом робом наведеном у главној робној листи), од чега зависи и број и врста (боја) листова карнета АТА.

У складу са чланом 2. став 3. Прилога А Конвенције, карнет АТА се прихвата и за транзит робе, само у оквиру сврхе привременог увоза, преко царинског подручја Републике Србије од улазне (полазне) граничне до излазне (одредишне) граничне царинарнице, од улазног граничног до унутрашњег одредишног царинског органа, између два унутрашња царинска органа, од унутрашњег до излазног граничног царинског органа.

У складу са чланом 347. Уредбе карнет АТА прихвата се:

- ако је издат у држави која је уговорна страна Конвенције или Конвенције АТА,
- ако је оверен од стране удружења издаваоца које је посредно или непосредно повезано са међународним АТА гарантним ланцем,
- ако се односи на робу и за употребу прописану Конвенцијом,
- ако је оверен од стране царинског органа земље издаваоца (поласка, тј. привременог извоза) на првој страни предње корице карнета АТА (осенчена рубрика Н.),
- ако важи све време док је роба у царинском подручју Републике Србије.

Ако корисник поступка, у складу са Конвенцијом, поднесе карнет АТА као царинску декларацију за поступак привременог увоза уз потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина, царинска испостава дужна је да прихвати карнет АТА, ако су за то испуњени услови. Корисник поступка може бирати да ли ће поднети карнет АТА или ће на други прописани начин пријавити робу која је у питању.

Карнет АТА не може се прихватити за привремени увоз робе у следећим случајевима:

- ако је роба намењена за прераду, обраду или поправку,
- ако је роба намењена за изложбу организовану у приватне сврхе у трговинама или пословним просторима ради продаје стране робе,
- за робу увезену уз делимично ослобађање од увозних дажбина,
- за робу чији је извоз или увоз забрањен по важећим прописима,

- за пошиљке у поштанском промету,
- за непраћене пошиљке.

Карнет АТА издат у Републици Србији користи се за привремени извоз робе (не укључује превозна средства) намењене поновном увозу (враћању) у Републику Србију у непромењеном стању, сходно Прилозима Б.1 до Д. Конвенције.

Поступак привременог увоза по карнету АТА, раздуживање поступка и рок поновног извоза

Карнет АТА за привремени увоз робе уз потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина подноси се улазној граничној царинској испостави преко које роба улази у царинско подручје Републике Србије, која спроводи наведени поступак, осим, изузетно, када оправдано не може проверити испуњеност услова за тај поступак, у ком случају ће се роба упутити у одредишну царинарницу у унутрашњости.

Улазна гранична царинарница проверава да ли је карнет АТА важећи, да ли су у карнету унети сви неопходни подаци, као и тачност тих података, те да ли су испуњени и други услови за његово прихватање, да ли је роба наведена у карнету АТА роба за коју се може одобрити привремени увоз уз потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина и да ли су испуњени и остали услови за тај привремени увоз. Царински орган одређује рок у којем роба може остати у привременом увозу (рок поновног извоза привремено увезене робе), имајући у виду врсту робе, сврху привременог увоза (нпр. сајам, изложба, узорак, музички инструменти, опрема за тестирање, презентација и друго), намеравану дужину привременог увоза и рок поновног извоза прописан одговарајућим прилогом Конвенције применљивим у датој ситуацији. Рок поновног извоза ни у ком случају не може бити дужи од датума до којег важи односни карнет АТА.

Услови за одобравање привременог увоза при уласку у царинско подручје нису испуњени:

- ако носилац карнета АТА не може ваљано доказати коме је роба намењена и где ће се роба налазити,
- ако роба не испуњава услове за привремени увоз уз потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина,
- у другим случајевима, када испуњавање услова за привремени увоз није могуће проверити.

Раздуживање поступка привременог увоза поновним извозом

Привремени увоз робе по карнету АТА, код поновног извоза робе, раздужује излазна царинарница преко које роба иступа из царинског подручја Републике Србије попуњавањем и оверавањем белог купона – поновни извоз (reexportation) и талона за поновни извоз након спроведеног поступка при иступу робе, те евидентирањем карнета АТА у ИСЦС. То може, а и не мора бити иста царинарница преко које је роба привремено увезена.

Привремено увезена роба по карнету АТА може поново да се извезе у једној или више пошиљки по одредбама члана 10. Конвенције. У случају да се роба поновно извози делимично у карнету АТА мора бити толико листова поновног извоза колико се предвиђа делимичних пошиљки за враћање.

У случају када се привремено увезена роба поновно извози у више делимичних пошиљки (део се поновно извози, а део и даље остаје у привременом увозу), а ни један део те робе није стављен у слободан промет или друго царински одобрено поступање или употребу, у том случају не попуњава се рубрика Ф.ц) и рубрика Х.ц) купона за поновни извоз и рубрика 3. талона за поновни извоз.

Раздуживање поступка привременог увоза на други начин

Поступак привременог увоза по карнету АТА, у складу са члановима. 12. – 14. Конвенције, осим поновним извозом робе, може се, уз одобрење царинарнице код које се завршава поступак (прихватање царинске исправе којом се раздужује привремени увоз), раздужити стављањем робе у слободан промет или у друго царински дозвољено поступање или употребу, у складу са условима и поступком који се у том случају треба применити на робу, при чему поступајућа царинарница проверава да ли се подаци у карнету АТА и подаци из поднете царинске исправе слажу са стварним стањем робе. У случајевима када је привремени увоз на основу АТА карнета одобрен на граничним царинским испоставама, декларација за стављање робе у слободан промет или у друго царински дозвољено поступање, може се поднети унутрашњој царинарници месно надлежној према увознику робе или према месту где се роба налази.

Рок за поновни извоз

Рок за поновни извоз (рок за раздуживање привременог увоза) је рок у којем се роба привремено увезена по карнету АТА мора поновно извести или јој се одредити друго царински дозвољено поступање, који рок одређује поступајућа царинарница. Рок за поновни извоз рачуна се од датума привременог увоза. Рок за поновни извоз привремено увезене робе одређује се имајући у виду врсту робе, сврху привременог увоза (нпр. сајам, изложба, узорак, стручна опрема, опрема за тестирање, презентација и друго), намеравану дужину боравка робе у Републици Србији, односно време које се сматра потребним за постизање сврхе привременог увоза, а у складу са роком прописаним у одговарајућем прилогу Конвенције по којем се односна роба привремено увози. Царинарница може одредити краћи рок привременог увоза од прописаног, само ако то захтева носилац карнета АТА, а обавезно у сваком случају када прописани рок прекорачује рок важења односног карнета АТА.

Одобрени рок поновног извоза не може бити дужи од рока важења односног карнета АТА, како би се обезбедило да гаранција за царински дуг у оквиру система АТА буде важећа током целог периода привременог увоза одобреног по карнету АТА.

Рокови за поновни извоз робе прописани су појединачним прилозима Конвенције, и то:

- за робу намењену излагању или употреби на изложбама, сајмовима, конгресима и сличним манифестацијама из Прилога Б.1 - **најмање шест месеци до годину дана од дана привременог увоза**, ако то одобри царинарница,
- за стручну опрему из Прилога Б.2 - **најмање 12 месеци од дана привременог увоза**,
- За робу која се увози у вези са производном операцијом из Прилога Б.4:

- матрице, клишеи, калупи, цртежи, пројекти, макете и други слични предмети; инструменти за мерење, контролу, проверу, као и други слични предмети; специјални алати и инструменти; који су увезени за коришћење у току производног процеса - **најмање дванаест месеци од дана привременог увоза,**
- средства која се достављају у замену за средства која се користе у производњи: инструменти, апарати и машине које је снабдевач или онај који обавља поправку ставио на располагање кориснику до испоруке или поправке сличне робе - **најмање шест месеци од дана привременог увоза,**
- за робу која се увози за потребе образовања, науке или културе из Прилога Б.5 - **дванаест месеци од дана привременог увоза,**
- туристичко пропагандни материјал из Прилога Б.7 – **дванаест месеци од дана привременог увоза,**
- за животиње које се увозе из Прилога Д - **најмање годину дана од дана привременог увоза.**

На захтев корисника привременог увоза на основу карнета АТА (носилац карнета АТА или његов заступник), царинарница која је одобрила привремени увоз по карнету АТА, може одобрити продужење рока за поновни извоз, ако за то постоје оправдани разлози. При продужењу рока царинарница мора пазити да рок продужење не буде дужи од рока важности карнета.

Продужење рока одобрава се у испостави која је одобрила привремени увоз, и то у облику забелешке на захтеву носиоца пуномоћника карнета. У карнет АТА (улазни талон-рубрика 4) уписује се забелешка: “Рок поновног извоза продужен до...” и оверава печатом, а решење о продужењу рока одлаже се уз увозни купон. Нови рок поновног извоза треба уписати и у контролник карнета у ИСЦС, и то у рубрику Напомена.

По истеку рока важења карнета АТА, надлежна царинарница не може одобрити продужење рока за поновни извоз по карнету АТА. У том случају, ако сврха привременог увоза није постигнута, за исти се може поднети ЈЦИ за редован поступак привременог увоза, ако су испуњени услови за тај поступак, уз обезбеђење наплате царинског дуга. У том случају, карнет АТА се раздужује, роба остаје у поступку редовног привременог увоза.

Када се очекује да ће привремени увоз прекорачити рок важности карнета АТА и немогућност држаоца да у датом року поново извезе робу, удружење које је издало карнет АТА може издати заменски карнет АТА. У том случају, царинарница, при замени старог карнета новим, мора проверити податке у новом карнету и раздужити стари, тако што ће у рубрику «Н» увозног купона старог карнета уписати да је роба у главном списку старог карнета обухваћена у новом карнету који замењује стари.

Привремени извоз по карнету АТА, рок поновног увоза и раздуживање

Употреба карнета АТА за привремени извоз робе

Карнет АТА може се користити за привремени извоз робе, ако су испуњени следећи услови: ако је карнет АТА издат у Републици Србији, оверен и за њега гарантује

удружење издавалац - Привредна комора Србије, да се карнет АТА користи само за домаћу робу.

Привремени извоз робе по карнету АТА одобрава се сходно Прилозима Б.1 до Д Конвенције за привремени увоз (не укључује превозна средства), тј. одредбе за привремени увоз сходно се примењују и за привремени извоз.

Излазна царинарница је дужна проверити да ли је карнет правилно попуњен и да ли се подаци слажу са стварним стањем робе. Ако се код унуташње царинарнице тражи привремени извоз она поступа као излазна царинарница.

Рок повратка привремено извезене робе је рок у којем се привремено извезена роба по карнету АТА мора поново увести или извозно оцаринити, који не може бити дужи од рока важности карнета.

Ако привремено извезена роба не буде враћена у Републику Србију у року важења карнета, царинарница ће упутити обавештење Привредној комори Србије и затражити доказ о враћању робе из иностранства.

Подаци које у карнет АТА унесе удружење издавалац могу бити измењени само уз одобрење тог удружења. Није могуће уносити промене након што је царински орган на територији привременог извоза прихватио карнет АТА, осим уз сагласност тог истог органа.

Уколико носилац карнета АТА уз одобрење удружења, тражи измену података у карнету АТА, у том случају примењује се члан 90. Закона. О захтеву за измену података у карнету АТА (у којем захтеву, између осталог, мора бити наведено у погледу којих података се тражи измена, те нови податак, као и образложење разлога за то) одлучује шеф поступајуће царинске испоставе, а одлука по захтеву, уколико се исти прихвата, доноси се у виду забелешке на захтеву уз потпис и печат.

Када је карнет АТА једном издат, не сме се додавати нова роба у главној робној листи, као ни у робној листи на полеђини купона.

Привремени извоз по карнету АТА

Ако царинарница утврди да је карнет АТА правилно попуњен, оверава карнет на одговарајућем месту и задржава жути купон - ИЗВОЗ излазног листа.

На доњем делу купона листа о поновном увозу царинарница означава редни број из контролника излазних карнета АТА.

Код привременог извоза робе по карнету АТА царинарница код које је роба пријављена проверава да ли је карнет АТА важећи, да ли су исправно попуњене рубрике А. до Ф., те рубрике Г.а), Г.б) и Г.ц) жутог извозног купона коју попуњава издавалац - ПКС, проверава да ли је пријављена роба она која је и наведена у карнету АТА, тј. да ли се подаци у карнету слажу са стварним стањем робе и да ли су испуњени услови за привремени извоз на основу карнета АТА у главној робној листи.

Носилац карнета АТА (или његов заступник) у жутом извозном купону којим пријављује односну робу за привремени извоз, попуњава рубрику Ф.а) у коју уписује редне бројеве из главне робне листе који се привремено извозе у односној пошилици.

На крају извозног купона уписује место и датум пријављивања робе за привремени извоз, име и презиме и потпис.

Раздуживање поступка привременог извоза поновним увозом

Поступак привременог извоза робе одобрен по карнету АТА, раздужује се приликом поновног увоза те робе у непромењеном стању и стављања у слободан промет у Републици Србији, у одобреном року поновног увоза, код улазне царинарнице, попуњавањем и оверавањем жутог купона и талона за поновни увоз након провере враћа ли се истоветна роба и у стању у којем је била привремено извезена, односно да ли је у иностранству била подвргнута променама, да ли количина робе која се враћа премашује количину која је привремено извезена и друго, те евидентирањем карнета АТА у контролник АТА у ИСЦС при поновном увозу.

Код враћања робе привремено извезене по карнету АТА који је издала Привредна комора Србије, улазна царинарница проверава да ли се подаци из карнета слажу са стварним стањем робе, оверава карнет на одговарајућем месту и задржава купон листа о поновном увозу, као потврду о враћању робе и раздужује карнет АТА

Када се у једној пошиљци поново увози сва роба привремено извезена по карнету АТА, улазна царинарница проверава рубрике А. до Г. жутог купона за поновни увоз, те попуњава жути купон и талон за поновни увоз.

Ако се роба које је привремено извезена по карнету АТА поново увози у више пошиљки (делимично) царински службеник ће посебну пажњу обратити да ли је носилац карнета АТА у рубрици Ф.ц) купона за поновни увоз навео робу која и даље остаје у поступку привременог извоза.

Када се привремено извезена роба по карнету АТА поново увози у више пошиљки (делимично), у карнету АТА мора бити толико листова поновног увоза колико се предвиђа делимичних пошиљки за враћање.

Раздуживање поступка привременог извоза на други начин

У случају када роба која је привремено извезена по карнету АТА више није намењена поновном увозу у Републику Србију било у целости или делимично, носилац карнета АТА мора, код надлежне робне царинске испоставе, за ту робу поднети карнет АТА и извозну царинску декларацију на обрасцу ЈЦИ, ради окончања привременог извоза коначним извозом.

Замена карнета АТА

У случају када је у року важења карнета АТА исти уништен, изгубљен или украден, удружење издавалац може носиоцу карнета АТА, на његов захтев, издати заменски карнет АТА, којег ће царинарница, сходно члану 13. Прилога А Конвенције, прихватити ако се роба на коју се заменски карнет АТА односи налази у царинском подручју Републике Србије и ако је заменски карнет АТА с роком важења који истиче када и рок важења раније прихваћеног АТА карнета којег замењује.

Сви подаци наведени у заменском карнету АТА, укључујући и датум издавања и датум важења, морају бити идентични старом (изворном) карнету АТА. На предњој корици, те купонима и талонима тог заменског карнета АТА, у рубрици Г.а), од удружења издаваоца стоји уписано: „REPLACEMENT „(и број старог карнета АТА).

У случају када рок привременог увоза траје колико и рок важности карнета АТА, а истекне пре него што је постигнута сврха привременог увоза, царинарница не може

продужити рок важности карнета АТА, али носиоцу карнета АТА, удружење издвалац може, сходно члану 14. Прилога А Конвенције, издати заменски (нови) карнет АТА, а корисник мора стари карнет АТА вратити удружењу издаваоцу. Носилац карнета АТА мора од удружења издаваоца тражити издавање заменског карнета АТА пре истека рока важности старог карнета. Најдужи рок важности тог заменског карнета АТА је 12 месеци.

Осим податка о новом датуму важења заменског карнета АТА, сви подаци наведени у заменском карнету АТА, морају бити идентични подацима у старом (изворном) карнету АТА. На предњој корици, те купонима и талонима тог заменског карнета АТА, у рубрици Г.а). од удружења издаваоца стоји уписано: "REPLACEMENT FOR (и број старог карнета АТА)..

Ако удружење издвалац не изда заменски карнет АТА, а роба ради постизања сврхе привременог увоза и даље треба да остане у том поступку, може се, на захтев корисника поступка, уз испуњење прописаних услова, поднети редовна царинска декларација за тај поступак, ако су испуњени услови за тај поступак и најдуже у оквиру прописаног рока који се може применити у односном случају привременог увоза (привремени увоз на основу редовне царинске пријаве).

Поступање по заменском карнету АТА

Носилац карнета АТА, при замени старог карнета АТА, царинарници која је одобрила поступак стављања робе у привремени увоз по старом карнету АТА подноси стари карнет АТА и заменски карнет АТА. Царинарница, при замени старог карнета новим, мора проверити податке у новоме карнету и раздужити стари, тако што ће у рубрику «Н» увозног купона старог карнета уписати да је роба у главном списку старог карнета обухваћена у новом карнету који замењује стари. У рубрику Х.ф) купона за поновни извоз у старом карнету АТА (који остаје у том карнету) уноси напомену о томе да је роба из главне робне листе старог карнета АТА обухваћена у заменском карнету АТА, уз навођење броја заменског карнета из рубрике Г.а) (нпр: "REPLACEMENT FOR (и број старог карнета АТА)". На исти начин, са истом напоменом попуњава и одговарајући талон за поновни извоз у старом карнету АТА.

Поступак када карнет АТА није раздужен

Уређивање нераздужених карнета АТА

Царинарница код које је роба стављена у поступак привременог увоза по важећем карнету АТА, укључујући и транзит у сврху привременог увоза дужна је пратити одобрени рок поновног извоза те робе, односно рок предаје.

Улазна царинарница је дужна ажурно водити контролник улазних карнета АТА и ажурно пратити рокове за поновни извоз робе у иностранство.

Ако улазна царинарница у року 15 дана по истеку рока за поновни извоз робе не прими потврду да је роба иступила са царинског подручја Републике Србије или је стављена у друго царински дозвољено поступање, дужна је упутити ургенцију свим царинарницама, (Образац ургенције - Прилог 1).

Царинарница код које је раздужен поступак привременог увоза по карнету АТА (било у целини или делимично) на који се односи ургенција дужна је о томе унети податке у контролник АТА односно раздужити предметни карнет АТА.

Ако царинарница која је упутила ургенцију, на исту добије одговор да је предметни карнет АТА раздужен, обуставља поступак.

Ако роба привремено увезена по карнету АТА, у одобреном року поновног извоза, не буде поновно извезена из Републике Србије или стављена у друго царински дозвољено поступање, царинарница која је одобрила привремени увоз по карнету АТА доставља предмет Одсеку за царинско-управни поступак која води даљи поступак.

Поступак обавештавања о нераздуженом карнету АТА

У складу са чланом 8. став 4. Прилога А Конвенције и чланом 354. Уредбе, Одсек за царинско-управни поступак улазне царинарнице упутиће Привредној комори Србије обавештење о нераздуженом карнету и захтевати доказ да је роба извезена из Републике Србије или на неки други прописани начин раздужена, (Образац обавештења ПКС - Прилог 2).

Ово обавештење, односно захтев мора се поднети Привредној комори Србије након што протекне важност карнета, а најкасније у року године дана по истеку важности карнета АТА, након чега гаранција више не важи.

Привредна комора Србије дужна је да у року од шест месеци од дана пријема захтева достави доказ о поновном извозу робе или неком другом прописаном начину раздужења од стране српских или страних царинских органа. Кад Одсек за царинско-управни поступак прими одговарајући доказ о раздужењу, дужан је о томе да обавести улазну царинарницу која раздужује предметни карнет АТА.

Као доказ о раздужењу карнета АТА, сматра се купон листа о поновном извозу, одговарајућа потврда иностраних надлежних органа да је роба враћена у иностранство као и сваки други документовани доказ из којег се може не двосмислено утврдити идентитет робе.

Уколико у року од 2 месеца од датума слања првог Обавештења о нераздуженом карнету АТА, удружење гарант Привредна комора Србије не достави доказ да је привремено увезена роба, односно роба која је у транзиту, иступила са царинског подручја Републике Србије, Одсек за царинско-управни поступак шаље друго Обавештење са обрачуном царинских дажбина. Обрачун царинског дуга утврђује се према прописима који су за ту робу важили на дан настанка царинског дуга, односно дана истека рока привременог увоза или на дан кад је роба стављена у слободан промет. Друго Обавештење шаље се ПКС два месеца након слања првог Обавештења, а рок за слање доказа је шест месеци од датума пријема првог Обавештења, (Друго Обавештење - Прилог 3).

У складу са чланом 11. Прилога А. Конвенције царински органи на територији привременог увоза могу у случају да удружење гарант достави доказ о раздужењу наплатити регулациону таксу, прописану Законом о републичким административним таксама (тар.бр. 57).

Одсек за царинско-управни поступак је у обавези да у року од 14 дана обавести ПКС о валидности достављених доказа као и да ли настаје обавеза наплате регулационе таксе, (Наплата регулационе таксе - Прилог 4).

Ако је роба коначно оцарињена, као доказ у напред изнетом смислу може се прихватити допис Привредне коморе Србије у коме је означен број и датум декларације за стављање робе у слободан промет и назив царинарнице код које је одобрено стављање робе у слободан промет.

Уколико Привредна комора Србије у року од шест месеци не достави одговарајући доказ, Одсек за царинско-управни поступак доноси решење којим, на основу члана 9. став 1. Прилога А Конвенције обавезује ПКС да положи депозит или привремено плати царину и друге увозне дажбине. Депозит или плаћање постаје коначно по истеку рока од три месеца од дана депоновања или плаћања. У том периоду удружење гарант може да поднесе одговарајући доказ ради повраћаја депонованих или плаћених износа.

Уколико ПКС у року од 3 месеца од дана полагања депозита, односно привремене уплате царинског дуга не достави доказ о раздужењу карнета, улазна царинарница распоређује средства на одговарајући рачун буџета и покреће прекршајни поступак против носиоца карнета, односно пуномоћника и особе која је примила робе пуштену у слободан промет.

Обавеза Привредне коморе Србије, као гарантног удружења за карнет АТА, ограничена је на обавезу како је прописано чланом 8. став 2. Прилога А Конвенције и Уговором.

Као доказ о правилном раздуживању поступка привременог увоза одобреног по нераздуженом карнету АТА, могу се прихватити исправе или документа наведена у члану 10. Прилога А Конвенције, на основу којих се на недвосмислен начин може утврдити истоветност робе и доказати да је роба поновно извезена из царинског подручја Републике Србије, односно да је за њу одобрен неки од других царински дозвољених поступања или употребе.

Ради правилног спровођења поступка у вези нераздуженог карнета АТА и наплате утврђеног царинског дуга, неопходно је да сви надлежни царински органи, свако у делокругу свога рада, воде рачуна о благовремености спровођења неопходних радњи у том поступку као и о поштовању прописаних рокова.

Раздужење Сертификатом

У случајевима када носилац карнета АТА издатог у Републици Србији приликом поновног увоза, робу не пријави на одговарајући начин ради раздужења карнета АТА, а исти је уништен, изгубљен или украден документ, док је рок важења издатог карнета АТА истекао, може се прихватити и Сертификат о раздужењу. Царински орган ће након прегледа робе коју носилац карнета АТА накнадно прикаже, оверити Сертификат и потврдити да је предметна роба поновно увезена у Републику Србију. Сертификат ће се употребљавати у случајевима када је могуће прецизно идентификовати робу, (Сертификат - Прилог 5.)

Почетком примене овог објашњења престаје са важењем акт Управе царина 01/3 број Д-14264/1 од 30.09.2004.године.

(Акт Управе царина 148-03-030-11-98/2013 од 16.12.2013.године)